

Sygn. akt VIII U 598/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodnicząca sędzia Anna Capik-Pater	

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2022 r. w Gliwicach

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 maja 2022 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 598/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 9 maja 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. powołując się na przepisy ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2022r., poz. 504 ze zm.) odmówił S. K. przeliczenia wysokości pobieranej emerytury na podstawie art. 110 i 110a ww. ustawy. W uzasadnieniu ZUS podkreślił, że w związku z utratą mocy obowiązującej przez art. 110 i 110a ustawy emerytalnej, niemożliwe jest obecnie przeliczenie emerytury, z uwzględnieniem „nowej” kwoty bazowej.

W swoim odwołaniu ubezpieczony nie zgodził się z powyższą decyzją w zakresie w jakim nie dokonała ona przeliczenia jego świadczenia na podstawie art. 110 i art. 110a i wniósł o ponowne przeliczenie emerytury, z uwzględnieniem reguł określonych w tych przepisach. W uzasadnieniu podnosił, iż w jego ocenie, utrata mocy obowiązującej przez te przepisy narusza jego prawa nabyte.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje :

Decyzją z 4 grudnia 1998r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., przyznał ubezpieczonemu S. K. prawo do emerytury górniczej od 1 listopada 1998r. Podstawa wymiaru została wyliczona w oparciu o zarobki z kolejnych 9 lat kalendarzowych z lat 1984-1992. Ustalony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – zwany dalej wwpw – wyniósł 302,45% i został ograniczony do 250%.

Decyzją z 3 lutego 2009r., organ rentowy przyznał odwołującemu emeryturę górniczą, w oparciu o art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej, od 1 grudnia 2008r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, gdzie do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej przyjęto kwotę bazową obowiązującą 1 grudnia 2008r.

Decyzją z 23 maja 2014r., organ rentowy przyznał odwołującemu po raz kolejny emeryturę górniczą, w oparciu o art. 50a ust. 1, od 1 kwietnia 2014r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku, gdzie do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej przyjęto kwotę bazową obowiązującą 1 kwietnia 2014r.

Decyzjami z 21 sierpnia 2015r., 19 stycznia 2018r., 3 września 2020r. i 16 listopada 2021r., organ rentowy przeliczył ubezpieczonemu emeryturę w oparciu o art. 110 i 110a, ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych na kolejne wartości: 251,32%; 251,70%; 252,41% oraz 257,90% i został ograniczony do 250%.

Następnie 29 kwietnia 2022r., ubezpieczony wystąpił do organu rentowego o ponowne obliczenie emerytury. We wniosku wprost zaznaczył, że domaga się przeliczenia emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej z marca 2022r.

Załatwiając powyższy wniosek, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny i wynika wprost z akt emerytalnych ubezpieczonego. Dokumenty powyższe nie budziły wątpliwości Sądu i nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy stwierdzić, że w postępowaniu przed Sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym również ustalania wysokości emerytury, przedmiot rozpoznania Sądu ograniczony jest przedmiotem zaskarżonej decyzji. Przy czym przedmiot samej decyzji determinowany jest roszczeniem ubezpieczonego wyartykułowanym wprost w jego wniosku. W niniejszej sprawie przedmiotem rozpoznania jest natomiast decyzja odmawiająca przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 i art. 110a ustawy emerytalnej, wydana w załatwieniu wniosku ubezpieczonego z 29 kwietnia 2022r., w którym wprost zwracał się o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej z marca 2022r.

Zgodnie z treścią art. 110 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 291 ze zm.):

„1. Wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne

i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia

podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130 %.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176”.

Z kolei art. 110a ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Sąd zwraca jednak uwagę, że w momencie składania przez ubezpieczonego wniosku o przedmiotowe przeliczenie, tj. w kwietniu 2022r., przepisy art. 110 i 110 a ustawy emerytalnej, utraciły już swoją moc obowiązującą.

Art. 110 i art. 110a powyższej ustawy, zostały uchylone przez art. 3 pkt 5 ustawy z 24 czerwca 2021r. (Dz.U. z 2021r., poz.1621) zmieniającej ustawę emerytalną z dniem 1 stycznia 2022r.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy mając na uwadze istniejący stan faktyczny i treść obowiązujących przepisów należy odwołać i uwzględnić, a tym samym przyznać odwołującemu S. K. prawo do obliczenia emerytury z zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w dniu ponownego przeliczenia świadczenia, czy też nie i jakie są tego przyczyny.

Bezspornie przepisy, które dotychczas pozwalały na wnioskowane przez odwołującego przeliczenie emerytury z „nową” kwotą bazową, utraciły swoją moc obowiązującą od 1 stycznia 2022r., tj. jeszcze przed wniesieniem przez niego wniosku o przedmiotowe przeliczenie. W konsekwencji brak podstawy prawnej do dokonania takiego przeliczenia.

Przechodząc do dalszych rozważań należy stwierdzić, że wbrew temu co podnosi ubezpieczony, w jego sytuacji nie doszło do naruszenia jego praw nabytych. Należy bowiem pamiętać, że prawem nabytym w jego wypadku, pozostaje wyłącznie uprawnienie do samego świadczenia, którego nie utracił. Czym innym pozostaje natomiast sposób ustalenia wysokości tego świadczenia. Sąd zwraca przy tym uwagę, że mimo utraty obowiązującej przez przepisy art. 110 i 110a, dokonane na ich podstawie przeliczenia emerytury, dokonane decyzjami z 21 sierpnia 2015r., 19 stycznia 2018r., 3 września 2020r. i 16 listopada 2021r., nie zostały ubezpieczonemu cofnięte. Tym samym nie naruszono jego praw nabytych do tych przeliczeń. Z kolei składając w kwietniu 2022r., wniosek o kolejne przeliczenie, odwołujący zainicjował nowe odrębne od poprzednich, postępowanie administracyjne w przedmiocie ustalenia wysokości jego świadczenia. W konsekwencji, organ rentowy zobowiązany był, przy rozpoznaniu tego wniosku, do stosowania przepisów obowiązujących w dniu jego złożenia i tym samym nie znajdując podstawy prawnej roszczeń odwołującego, zmuszony był wydać decyzję odmowną.

Sąd w całości podzielił stanowisko organu rentowego przedstawione w zaskarżonej decyzji oraz odpowiedzi na odwołanie i stwierdził brak podstaw prawnych do zmiany zaskarżonej decyzji.

Wobec powyższego, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) sędzia Anna Capik – Pater